

การจดทะเบียนคนพิการ

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการนั้น ถือเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคนพิการอย่างยั่งยืน อันจะทำให้คนพิการอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับคนทั่วไป ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ขึ้นเพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้รับสิทธิและโอกาสในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคม โดยคนพิการที่จะรับสิทธิและโอกาสดังกล่าว ให้ยื่นจดทะเบียนคนพิการ

คุณสมบัติและสถานที่ยื่นคำขอและการออกบัตรประจำตัวคนพิการ

๑. คุณสมบัติของคนพิการที่ยื่นคำขอ

ระเบียบกำหนดให้คนพิการเฉพาะที่มีสัญชาติไทยเท่านั้นให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้

สถานที่ยื่นคำขอ

กรุงเทพมหานคร ขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้ที่ศูนย์คุ้มครองสวัสดิการชุมชน ๑ -๑๒ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือฝ่ายสังคมสงเคราะห์ งานเวชศาสตร์ฟื้นฟู โรงพยาบาลศิริราช

หรืองานสิทธิประโยชน์ สถาบันราชานุกูล หรือฝ่ายสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลรามาธิบดี หรือฝ่ายสังคมสงเคราะห์ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

ต่างจังหวัด ขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งตั้งอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด หรือที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด/อำเภอ ที่มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จในโรงพยาบาล หรือหน่วยงานภาครัฐอื่นตามที่ผู้ว่าราชการประจำจังหวัดกำหนด

๒. การยื่นคำขอแทนคนพิการ ให้ดำเนินการได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ หรือ
- (๒) กรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้
- (๓) ให้ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณีจะยื่นคำขอแทนก็ได้

๓. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการยื่นคำขอ ได้แก่

- (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาสูติบัตรของคนพิการ
- (๒) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ
- (๓) รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป
- (๔) ใบรับรองความพิการรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่เลขาธิการประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ไม่ต้องมีใบรับรองความพิการก็ได้

(๕) กรณีบุคคลอื่นยื่นคำขอแทนคนพิการให้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลนั้น และหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าได้รับมอบอำนาจจากคนพิการหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนพิการเนื่องจากเป็นผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการแล้วแต่กรณี

กรณีบัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ ชำรุด สูญหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ

(๑) ให้คนพิการหรือบุคคลสำคัญที่ทำการแทนยื่นคำขอต่อนายทะเบียนเพื่อขอมีบัตรประจำตัวคนพิการใหม่ได้

(๒) กรณีมีบัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ ให้คนพิการหรือบุคคลที่ทำการแทนยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการก่อนวันที่บัตร

สิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้วสามารถยื่นคำขอใช้สิทธิประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลือจากรัฐตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือตามกฎหมายอื่นกำหนดได้แก่

บริการทางการแพทย์ คือ การบริการฟื้นฟูการรักษาพยาบาล เพื่อแก้ไขความพิการหรือเพื่อปรับสภาพความพิการ ภายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการต่าง ๆ ค่าแนะนำปรึกษาทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ติดต่อขอรับบริการได้ที่สถานพยาบาลของรัฐทั่วประเทศ

บริการทางการศึกษา คือ การเข้าเรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ อุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการเรียน ค่าแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษา ติดต่อขอรับบริการได้ที่กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา หรือสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด

บริการทางอาชีพ คือ แนะนำการประกอบอาชีพ การจัดฝึกออาชีพ ให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ตลอดจนการจัดหางานในสถานประกอบการที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง เรื่องการจ้างงานคนพิการที่ออกตามความใน พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

บริการทางสังคม คือ ให้คำปรึกษาแนะนำ บริการช่วยเหลือเด็กพิการ และครอบครัวคนพิการที่มีฐานะยากจนและประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ รวมถึงเบี้ยยังชีพคนพิการ ให้กับคนพิการที่มีสภาพความพิการมากจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และมีฐานะยากจน ซึ่งบริการทางอาชีพและสังคม ติดต่อขอรับบริการได้ที่หน่วยงานที่ให้บริการแก่คนพิการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์